

tako prijaznost. Zdaj se podamo vsi v procesiji v farno cerkev; g. župnik opravi kratko molitvo ter v ginljivih besedah pozdravi svoje nove farane, in se zahvalijo za slovesni vsprejem. — Na kvaterno nedeljo pa je bila slovesna predstava novega župnika. Cerkev bila je natlačena vernikov. Milostljivi opat Celjski, Franc Ogradi stopijo na pridiznico, ter v izvrstnem, jedrnatem govoru razkladajo dolžnosti faranov do svojega dušnega pastirja in dolžnosti dušnega pastirja do svojih faranov po besedah sv. pisma: »Kakor je mene oče poslal, tako vas jaz pošljem«. Po pridigi so služili prečastiti gospod župnik slovesno peto sv. mašo. Bog nam ohrani novega prečast. gospoda župnika še prav mnogo let, da bi v najboljem zdravju vodili in pasli njim izročene ovčice Teharske župnije. Pri tej priložnosti naj še omenim, da verno katoliško ljudstvo časti in bo zmiraj v visoki časti imelo duhovnika, ki iz katoliškega stališča brani in zagovarja pravice sv. katoliške cerkve, naj tudi liberalni časniki pisarijo, kar jim ljubo in drago.

Iz Gotovelj. (Pojasnilo). V številu 10. čitamo o neki volitvi, ki bi se bila vršila pri nas. Ali to ni nikakor volitev občinskega župana, ampak fantje imajo v Gotovljah in na večih krajih v dolini neko šaljivo navado, da izvolijo tega, ki v letu spravi največkrat kaj neresničnega na dan, na pust za šaljivega župana, in na pepelnico dobi le-ta škrinjico s kacimi listinami. Ker pa pisatelj ovih vrstic po svoji neprevidnosti ni pravega imena pogodil in bi se s tem možu in narodnjaku dobro ime kratilo, usojam si izpregovoriti, da je omenjeni g. Anton Zvižaj pri tem častnem imenu popolnoma nedolžen. Dostavim še samo, da bi to častno ime in škrinjica pristojala najbolj onim fantom, kateri so spravili to nepriliko na dan.

Iz Ormoža. — Pozno sicer poročam, vendar boljše nekaj ko nič, pravijo, zatoraj prosim še pazljivosti svojemu dopisu, kakor bi mu bila pred tednom dni. Čitalo se je po večih časopisih, da so naše narodnjakinje osnovale žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda in da nameravajo društveno delovanje začeti z 21. februarjem 1892. Namenil sem se cenjenim bralcem »Slov. Gospodar-ja« poročati o tej otvoritvi, blago izvolijo naj mi pa oprostiti vrle Ormoške dame, da zakasnjeno poročam o tem, pa zanaša se jeden na družega in končno pa kesa se vsak, ker ga je to zaupanje varalo. Živahno gibanje opazovalo se je po našem mesteci dne 21. febr. 1892. Ob 10. uri zjutraj bila je župna cerkev natlačena ljudstva, ki so molile, za prosep novega branika proti ponemčevalnemu navalu. Veličastno odmevalo je po cerkvi izborna petje pevcev ormoške čitalnice. Popoldne ob 4. uri zbralo se je 23 dam v prostorih Ormoške čitalnice. Gospica Tilika Freuensfeldova otvorila je zborovanje s prisrčnim pozdravom na navzoče ter značila zborovanje sklepčnim. Poročala je v marljivo sostavljjenem poročilu o delovanju osnovnega odbora. Z veseljem vzelo se je na znanje, da se je že nad 50 dam oglasilo k pristopu. Vršila se je volitev, ter bile so enoglasno izvoljene: gospa Roza Mikl, predsednica, gospodičina Tilika Freuensfeld, zapisničarica in Marija Sova, denarničarica, namestnicam pa gospa Amalija Vrtnik, predsednice namestnici in gospica Terezija Magdič, zapisničarice namestnici ter Tilika Kandrič, denarničarice namestnici. Novo izvoljena predsednica je za tem v jedrnatem govoru pozdravila navzoče ter prosila je ne samo z besedami, temveč tudi djansko podpirati v njenem poslu. Ko se je zborovanje zaključilo, vršila se je veselica. In zopet se je tu pokazala novoizvoljena predsednica na pravem mestu, ker z iskrenimi besedami prozdravila je ogromno število odlične gospode, ki se je zbrala v čitalničnih prostorih. Predstavljanje veseloigre »Ultra« pozročilo je občo zadovoljnost in

pohvalo. Res čuditi se je moral človek gledaje to premisljeno, izurjeno kretanje naših diletantov. Misli se je opazovalec prestavljenim v gledališče večjih mest. Lavorik seveda nij bilo našim cenjem igralkam in igralcem, pač pa burno ploskanje naj jim bode zapotovilo, da tudi mi znamo ceniti njihov trud in zmožnost. Po »Ultri« pozdravil je, kakor tudi že pri otvoritvi predsednik Ormoške čitalnice, velezasluženi gospod dr. Geršak, v krasnih besedah občinstvo ter prečital več brzojavov, ki so podružnici dopovali »Slovenija«, ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu in ista »v Šent-Jurju«, g. Anton Trstenjak v Ljubljani in drugi. Izborna petje slavčkov Ormoške čitalnice povelečevalo je nepozabni večer, ko se je izvestno vsakdo čutil srečnega v zavesti, da je med svojimi. Konečno še je priredila Ormoška čitalnica svojim gostom veselico. To bilo bi v širih potezah malo poročilo o otvoritvi naše ženske podružnice, kajti sijajna otvoritev vršila se bode še-le enkrat po velikinoči. Pa tudi zdaj opazovati je jako živahno gibanje nove podružnice. Kakor sem čul, broji že nad 65 društvence in odposlalo se je že družbi v Ljubljano nad 100 gld. Končujem svoje poročilo z besedami našega pesnika Božidara Flegeriča, koje je v svojem »pozdravu« beležil novej podružnici:

„Podružnica Vaša povsodi na glas
Veseli obeta.
Bog živi Vas, narodne žene, dekleta!“

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svetli cesar se je vrnil v terek iz Miramara na Dunaj, svitla cesarica pa se je peljala na otok Krk. — Deželni zbor za nižjo Avstrijo na Dunaji je sklenil resolucijo do vlade, naj skrbi, da se šola po zimi o hudem snegu olajša otrokom, ki imajo dolžjo pot do nje, na pol dneva. Za letos pride pač že prepozno in kaj bode drugo leto, ne zna nihče. — Izvedenci, katerih menjenje poizveduje minister za državne finance, so blizo vsi za »zlato veljavo«; ako dobimo nov denar, naj pa se vpelje »krona« ki je vredna pol goldinarja, le-ta pa naj izgine! Za kaj da se odloči nazadnje vlada, ni še moči vedeti.

Česko. V deželnem zboru v Pragi predlaga vlada novo volilno postavo; po njej dobijo Nemci 92, Čehi pa 163 poslancev, v številu zadnjih pa je 54 za veleposestvo. Predlogi vlade »o spravi« so sedaj v rokah odseka 24 udov in težko, če bode kaj iz njih.

Štajarsko. Zadnji četrtek je bilo v deželnem zboru volitev deželnega odbornika; poslanec dr. Radaj je predlagal, naj se izvoli kateri izmed slov. poslancev, toda zastoj, kajti volilo je 39 nemških poslancev Nemca dr. Reicherja, posl. Jerman pa je dobil samo 16 slov. in nemških glasov. Tako se nam deli pravica v Gradci! — Iz tega, da se c. kr. kmetijska družba štajarska prelevi v c. kr. kmetijski urad in c. kr. kmetijski svet, ne bode brž nič, saj pa tudi ni treba take premembe, ki je draga, po vrhu pa še nevarna.

Korosko. Slov. kmetje imajo v deželnem zboru samo dva poslance, župnika Einspielerja in župana Murija; prvega pa se boje nemški poslanci tako, da ga še ne marajo voliti v kak odsek in sodimo, da ne brez uzroka, kajti on bi jim gotovo v marsičem »zmešal štreno«. — Nova železnica ima iti po Ziljski dolini in sicer od Podkloštra tje do Sv. Mohorja. Se ve, da bode tudi na njej vse le nemško.

Kranjsko. Narodni poslanci so v Ljubljani tako

polni sloge, da jim ni več kluba treba. V resnici, prav je, če se jim posmehuje nemška in druga nam sovražna gospôda. — Pri prošnji vodje dež. kmetijske šole na Grmu, naj mu dež. zbor dovoli priboljška ali kakor se temu pravi, »remuneracije« 500 gld. Človek jo privošči rad marljivemu vodji, primanjkljaj bôde pa pač v oči pri vsakem gospodarstvu.

Primorsko. Več let je v Gorici prepir za voljo starega pokopališča, sedaj se na njem pozida cerkev, ki vsprejema do 2000 ljudi. — »Nova Soča« je doslej mežikala liberalcem in ker ne mara več tega, ima pa sedaj z njimi sitne pa malo vredne prepire.

Tržaško. Mestni zastop v Trstu čuti, da še ima premalo uradnikov, ki dobé visoko plačo; misli pač tako spraviti še več »vročih« Lahov do boljšega kruha. Očitno je, da s tem ne odpravi primanjkljaja, ki ga kaže vsako leto proračun za potrebe mesta. — Javna skladišča t. j. hiše, v katerih se kopiči razno blago, kar ga je na odajo, so neki mestu bolj na škodo, kakor na korist.

Istersko. V deželnem zboru imajo laški poslanci večino in vsled tega ne volijo hrv. poslancev v noben odsek. Podobni so torej čisto nemški gospôdi v Koroškem dež. zboru.

Hrvaško. Na Reki sta se sprla Hrvat dr. Barčič in Madjar Schoedel ter sta se bila v dvoboju. Krogla je zadela dr. Barčiča in mu je izpihnila luč življenja. Kedaj bode že vendar konec teh »gospodskih pobojev«!

Ogersko. Kakor je znano, ne mara grof Apponyi in njegova stranka več duvalizma ter dela na »osebno unijo«, to je, da postane ogerska država čisto za-se in ima z našo državo le še tistega vladarja, toda on naj bode pri nas cesar, pri Ogrih pa samo kralj! Upamo, da ne pride do tega in tudi večini Madjarov nič ne ugaja, vsaj še ne doslej.

Vnanje države.

Rim. Višja katoliška gospôda rada prosi, ako je kdo izmed njih nevarno bolan, sv. očeta Leona XIII. za papežev blagoslov; tako o svojem času nadvojvoda Franc Salvator in sedaj žena c. kr. poslanika v Rimu, grofinja Kuefstein.

Italijansko. V državnem zboru v Rimu bi nekaj gospôde rado znižalo carino na vino in sicer iz tega namena, da ga znižajo tudi druge, izlasti naša država na laško vino. Doslej pa še neki vendar-le ni mogoče, da se carina zniža; v tem oziru nič ne dene, če ostane na obeh straneh pri stari.

Francoško. Hude čase ima sedaj predsednik republike, Sadi-Carnot, kajti možu preseda vedna vojska zoper katoliško cerkev ali kar je pravih republikancev, le-ti se živé prav iz te vojske in vsa modrost leži pri njih v psovanji na sv. cerkev. — V neki vojašnici v Parizu je razpočila patrona iz dinamita in je napravila veliko strahu, na zidovji pa le malo škode, vendar pa je znamenje, da se nevarnost bliža.

Angleško. Blizo v vseh rudnikih so rudarji odrekli delo in njih število znaša neki do 300.000 glav. Ali bodo s tem kaj dosegli? Težko, kajti vlada pazi ostro na-nje in brez nje je zastoj pričakovati vzboljšanja za delavce.

Nemško. Cesar Viljem II. je zbolel, vendar pa ne tako, da je bolezen nevarna. — Vojvodi Cumberland, sinu pok. kralja Hannoveranskega, izplačuje poslej nemška država obresti od premoženja, katero si je ona prisvojila v zadnji vojski — po tisti pravici, ki se ji pravi »sila.« — Umrl je veliki vojvoda Hessena, naslednik mu je sin, Ernest Ludvik. Oče je bil v rokah liberalcev.

Rusko. Grof Tolstoj je sloveč pisatelj; toda ruski vladi se dozdeva, da mala preveč »na črno« in vsled tega gleda ostro na njegove spise. Sedaj je govorica, da

so grofa celo zaprli. Kaj pa je resnice na tem, izve se le težko iz dalnje Rusije le-sem, »v našo grabo«.

Srbsko. Prejšnji metropolit v Belem Gradu, Teodozij je umrl; on je odločil svoje dni, da sme kralj Milan dati slovo svoji ženi, kraljici Nataliji. Njegovo ime ostane pač v zgodovini, toda ne v »blagem spominu«.

Tursko. Sultan je našel v zadnjem trenutju »dla-ko« v pismu, v katerem imenuje novega vladarja v Egiptu ter noče podpisati pisma, češ, da se daje praveč pravič khedivu. Ni pa dvoma, da nazadnje vendar-le podpiše, saj ni mogoče, da še dobi kedaj sultan vlado v Egiptu nazaj, v svoje roke.

Afrika. Kardinal Lavigerie v Algiersu, znani bojni za prostost sužnjev, ima brž največjo škofijo sveta, kajti njemu stojé stiri pomožni škofje na strani. S tem pa ne rečemo, da ima njegova škofija največ katoliških prebivalcev; teh je le malo, toda raztreseni so po širokem svetu.

Amerika. Razstava v Chicagu bode čez vse velika, ako jo sodimo po državah, iz katerih pride blago na razstavo. Kolikor se sodi, pošlje ga blizo vsaka država iz stare Evrope in se ve, da tudi vse iz novega sveta.

Za poduk in kratek čas.

Kako se je nemškutar izpreobrnil.

(Prizor iz kmečkega življenja. Napisal J. Sattler.)

(Dalje.)

Lipe. Ljubi oče, vi veste, da se vam nisem nikdar upiral. Četrta zapoved mi je bila vedno sveta; v tej stvari pa vas ne morem ubogati; Micko, ali pa nobene!

Križan. Zakaj bi si ne vzel Gabrove Dore? Ona dobi lep vinograd in še kaj denarja.

Lipe. Ne morem. Dora in njen oče sta nemškutarja; takih pa ne maram. Zato imam Micko tako rad, ker je pridna Slovenka....

Lena. In pametna je, da malo takih, lepo doto bo tudi imela.

Križan. (Vdari jezno z nogo ob tla.) Hudir, ti si mi pokvarila fanta! Zato sta si vedno naročevala tiste Merkurjeve knjige? Ko bi jaz vedel, kam to pride, izbil bi vama že davno to neumnost iz glave; s knjigami bi pa zakuril v peči.

Lena. Prosim te lepo, mož, ne govori tako! Ko bi ti čital slovenske knjige in poslušal razumne ljudi, ne pa sovražnikov naših, mislil bi celo drugače. Vedel bi, da to ni neumnost, če ljubiš tisti jezik, katerega so te mati učili, v katerem moliš in katerega poslušáš v cerkvi.

Križan. To so čenče babje, s katerimi hočeš kaliti domači mir.

Lena. Ti veš, da ti nisem nikoli oponašala tvojega nemškutarstva. Ogibala sem se vedno vsake prilike, ki bi ntegnila le količkaj napraviti svajo v hiši. Ljudje so se nam posmehovali in kazali na nas, češ, glejte nemškutarje! Bolelo je naju to z Lipetom; vendar sva molčala zaradi ljubega miru. Molila sva in upala, da boš sam spoznal še svojo lepoto.

Križan. Spoznal sem davno že, da ni treba teh novotarj, katere so si izmislili slovenski bedaki.

Lena. Izmislil si tega nihče ni. Ljubezen do mile domovine gorela je vedno v človeškem srcu; prižgal nam jo je Bog sam. Nasprotniki naši bi jo, se ve, da